

БОГДАН РУБЧАК

ПРОМЕНИСТА ЗРАДА

БОГДАН РУБЧАК

ПРОМЕНИСТА ЗРАДА

В-во Нью-Йоркської Групи

Нью-Йорк — Чикаго

1 9 6 0

diasporiana.org.ua

BOHDAN RUBCHAK

BRIGHT BETRAYAL

Poems

Обкладинка роботи
Анатолія Коломийця

Published by
THE NEW YORK GROUP
New York — Chicago

ПРОМЕНИСТА ЗРАДА

Треба більшої самоти,
ніж та, що в чотирьох стінах:
треба, щоб в собі ти
назавжди впав на коліна.

Так багато треба прощань
з веснами, з ніжністю, з світом,
щоб торкнути променів грань
хоч раз льодовим своїм літом.

І треба так довго йти
в непросто яснім промінні,
і в пустинях німих самоти
собі говорити тіні,

і падати в тьми обрив,
де овоч і ангел падав,
щоб у тінях, що ти освятив,
зацвіла промениста зрада.

ГЕТСИМАН

Вкруг дерева живого обвилась ліана:
скорботного Христа цілує сильний Юда.
Осанну заспівали спадкочемці кволі,
а крамарі крикливі вимагають чуда.

Одставим меч, одставим гріх свій, гордий Петре,
куняти будемо у наших чорних норах,
і будем думати про Вчора вільний вітер:
найтяжча кара Господа — покора.

ЩОБ ДЕСЬ РУКА НАКРЕСЛИЛА

Коли то на трьох темних вістрях кровію сплив світ,
і дерево пізнало свій закон,
тоді настала тиша й не було вже голубів.

Язвіло небо ямами, сліпе, без голубих своїх очей.
Послухайте: тоді засумував пісками край.

Не зрозумів ніхто.
Не зрозумів ніхто: ні звір, ні муж, ні камінь,
що на горі від смерти піднялося зрозуміння дня.

Найвища жертва блиснула: питання чин,
щоб десь рука накреслила на глині тінь човна.

СМЕРТЬ ХАМЕЛЕОНА

Після днів таких вибухає початок зір,
початок плянет і світів, початок уст і очей,
відкриваються джерела вод і душі мертвих речей,
і з хащів виходить на землю спокійний звір.

Спадають серпанки з тайн і з життедайних лон,
ніздрі вдихають вітер і квітів гарячий пил,
світпочаток кружить у сіті напружених жил —
під золотими кігтями гине хамелеон.

ЗАСІДКА

Як ішов я думками-болями,
вийшли з лісу міцні мужі.
Усміхнулись зубами білими
і взяли мене на ножі.

Ми нікому про це не скажемо,
ми забудем про це тепер,
як я йшов із словами Божими
і на лезах за них умер.

КАЗКА

Ранок, сліпий від досад,
поповнив тираносид.
Осталися в чорних садах
блакитної крові сліди.

Ласкавих суддів трибунал
промінним гнівом палав,
аж птах милосердя просив:
Літати ж немає сил.

Дідок, що ножі точив,
знайшов самотне дівча,
що співало в тернових кущах,
тернові вінки в'ючи.

В одежі з полину стеблин
дівчину суддям привели.
І присудив трибунал,
що винна у всьому — вона.

НЕБЕЗПЕКА ПІСКУ

З піску виростають колючі рослини,
сухий пісок ріже дитячі очі,
засипає стежки, засипає поріг і спогад —
з піску виростають колючі очі.

З піску виростають колючі руки,
уста, мов ножі, кущі шорсткого волосся —
тіло з піску м'якогрудої жертви шукає,
що дощ в зіницях несе, що має зелені руки.

ДЛЯ ФРАНЧЕСКИ

Апокаліпсис у повіках ти
ховаєш. Нишкне непростимий звір
у ребрах. Грудка гостросиніх зір
останок мозку хоче випекти.

Чому ти тут, чому? Твої світи
зів'яли поза понеділком мір;
кому ж приносиш тисячі офір
щоначі — безголосих, без мети?

Ти сотням свідчила смертей. Тепер
страждання й місяцеві груди рве,
бо спогад злий можливість снів роздер.

А все ж ти ждеш. Бо часом приліта
вогненна птиця і тебе зове й
крилом тобі засвічує уста.

ЗРАДА АНГЕЛА

Втомились плечі від незручних крил,
таких, як на старих дереворитах.
В куточках уст — усмішка сибарита,
і на сандалях — тротуарів пил.

За те, що землю взяв за небосхил,
земля забрала завеликі мита:
єдина справжність міту вже закрита,
і уявити лет немає сил.

Та хоч привабив світ ночей гостинцем,
хоч прикував тебе речей тягар —
останешся ніяковим чужинцем:

ясніють у очах знаки незмиті,
і заважають крила, і пече
сліпучий спогад першої блакиті.

КОМУСЬ БЛИЗЬКОМУ

Оздоблена рука міцного світу
нам навіть спомин образу порве,
і щось безмежно ніжне, щось живе
зів'яне, не дождавшись одвіту.

Торкнеш у сподіванні свіжу віту,
та з неї вже знаття не попливе.
І дерево, що рідне і нове,
закам'яніє в холод сталагміту.

Відійдуть сни, сади, будинки, вежі,
відійдуть ті, що друзями були —
розтануть у порожньому безмежжі.

І навіть не оглянешся, коли
увійде він, і на його одежі
принишкнуть смуги вічної імлі.

ЗРОЗУМІННЯ ОСЕНИ

Я також тихо прохав: мисль від мене візьміть,
хай впаде з мене мисль, щоб я був тільки чорновітий,
щоб я міг відчувати птахів моменти на нагих вітах,
щоб я був чорний — нагий — без зайвих зрадливих барв.

Я також тихо шептав: Листя, тугу мою, біль
покути зложити комусь під ноги дозвольте,
щоб сніг остудив мої гарячі, втомлені руки,
і щоб я почав бути. Щоб я вже нарешті був, я прохав.

Але в вітрі безсерднім я побачив своє майбутнє —
беззаконну ніч, безконечну порожню далеч,
де нема випадкового щастя, обміркованого страждання
і уст твоїх, що голублять мої напружені брови.

ЛИСТОПАД

І досі білогриві
коні піною в крові,
і досі про інший берег говорить море,
а вже осінь обличчя вишневе твоє, шовкове
взяла у сухі долоні.

І досі про гарячі
зустрічі шепчуть ночі,
і іншу зустріч дерево обіцяє,
а вже жести пустіють, і білоустий спогад
пестить чоло востанне.

І досі зорерівні
очі радіють граням,
і інша радість жевріє у сліз дзеркалах,
а в очах уже заморожений лет пташиний:
болю вже в них немає.

ГРУДЕНЬ

З холодної столиці своїх очей
дивлюся на країну м'якої землі —
положистих піль, сунічних лісів
і хтивих рік.

З камінної твердині свого буття
хотів би я вийти брамою уст
на незайманий шлях — до селищ сердець
знак принести.

Шаршаву огорожу свого чола
відкрити, наче тишу нічну свиріль,
і сободем, лисом, совою, сном
прийти до них.

Та знаю: одягнуся в брокатний плащ
і перснем дідичним браму торкну —
тоді кров дерев, зелену кров трав
уб'є мороз.

I

Про твої очі говорять краєвиди,
лагідністю твоєю шумлять тополі,
і на галявину спомин лягає
твого волосся.

Коли, мов зруб, нудьга бовваніє,
і дні завідьмлюють пісню в камінь,
торкаюсь устами чайного лету,
щоб пригадати твої уста.

На твоїм обличчі насіння щастя
непорочний травень, світле, посіяв —
у твоїм обличчі, де росте всевіт,
буде рости мій дім.

II

Весну прозоро торкаєш, немов обличчя дитини;
вона глядить на тебе блакитними очима
і стає твоїм добрим другом. Розмовляєте — діти —
про щось цілком незрозуміле нам.

Вже кружать-дрижать у крові одвічних птахів розкрилля:
тобі відкриє чапля тайну свого обличчя,
суховії тебе зодягнуть, ливні настелють покрівлю,
сплетеш із жмурів синю долю дня.

А все ж і в твоїй країні заходити буде сонце,
і втоми тиха повінь спинить руки і кроки,
і усмішка твоя тривожно вступить у тьмянний спогад,
немов хлопчина в таємничий ліс.

СПОМИН ПРО МІСЯЦЬ

Коли я торкаюся твого обличчя,
кінчики пальців моїх відкриваються цвітом яблуні,
а над нами місяць
живе життям святого.

Тоді в мені
народжується
непорочне крайнебо,
і ти його торкаєш,
немов весняний вітер.

Але колись прийде він —
той місяць, що був нам другом —
і злосичливим дотиком перемінить щастя наше
в сухий пісок,

а ми ще братимем його в пригорщі,
і пересипатимем у жадібних долонях,
марно шукаючи того близького чуда,

яке так довго
було з нами.

Ще будемо вдвох глядіти у плеса рік
і в плеса наших сердець,
поки нас не протне
холодна свідомість безсилля наших зусиль —
поки не зрозуміємо,
що все вже нам умерло.

І тоді попрощаємося
ніяковим, трохи розгубленим усміхом,
і підемо одне від одного —
чужинці.

Десь за сонцями є сні,
і в них є місяця світ.

Округлі спогади висять
на галуззі тиші, дозріваючи,
мов сливи. Я знаю:

Іштар пішла від тебе,
і ти — порожній сад,
де білі статуї самотностей
нагадують білість смерти.

Питанням сполохалися уста.

Ні, ще не час —
ще в зірці найдальшій блищить діамантове тіло смерти,
і святочні жести днів живим серпанком
заслоняють свідомість тисячкратно помножених відображень
твого обличчя. Але пам'ятай: колись побачиш його знову
й знову —
воно буде обрамлене прив'ялими рожами, і твій погляд
обернеться в два соляні стовпи — і твій безвладний погляд
марно шукатиме блакитних метеликів.

Коли
у зіницях моїх зів'януть дзеркала вже,
коли почорніють дерева моїх долонь —

коли
з чола мого впаде овоч останній,
і осінь сивощі вщепить у скроні мої —

будь зо мною тоді.

Будь зо мною тоді,
коли за очима останеться тільки
великий порожній білий місяць —

і більш нічого.

Тоді
мене
люби.

Близькою будь мені —
ми вийдемо на найдальші грані буття,
ген за скелі, що об них розбиваються
хвилі почувань —
в країни, де просторі плеса
зливаються з сяйвом місяця,
де немає руху, тільки вічне колювання всесвіту,
де з кожного листка —

з усього —
всякає в нас сік, що дає нам
абсолютну непохитність,

де в місячному сяйві
розпливаються тіні
нашого минулого.

Піднімеш на долонях
мощі місяця
до моїх уст. Я сцілую їх,
і вони запалють білий
вогонь у моїй душі.

Він стане маестатом:
довкруги
пролетять літо, зима, весна,
осінь, літо, зима,
весна,
а він горітиме.

І все, що торкнеться його —
навіть хвилини —
обернеться в собори й дерева.

Місяць
промінням своїм
перемінює світ, немов очі дитини.

Місяць — так. Місяць знає
навіть віти, навіть каміння.

Світло місяця
тіл не вміє ділити,
і затаює
мрії й тихі тіні,

світло місяця
білі міти будує,
і вступаєш
у спомин з найдальших граней.

Світло місяця
діл не вміє судити,
хоч карбує
долі шляхи на долоні,

світло місяця
тіл не вміє ділити,
хоч уміє
жалом протягти скроні.

Місяць — так. Місяць знає.
Місяць — альфа. Місяць — омега.

Немов очі дитини
місяць
ядра речей знаходить.

Віддай місяцю все:
і страждання, і радість,
і кохання міцне на розпаленій сонцем землі,
і буханець хліба в руках працюючих,
і дитинну молитву,
і вагітність мовчання, і співу бентежність,
і погляд спокійний, і спокій цвинтарищ,
і озера, і хмари —

віддай місяцю все,
холодному місяцю.

Місяць
оздоблює узлюб'я скель,
у камені
вишіптує свій сон,

і в камені
народжуються образи далекого минулого.

Самотні дівчата
носять на грудях стигми місяця —
два відображення його обличчя,
що сповнюються жадібним стражданням, коли ніч —
що сповнюються нестримною спрагою
і п'ють його повню.

І тоді
в золотих плесах їхнього волосся

палає повня місяця,
а їхні білі тіла
є палати для нього.

Тепер приходять те,
про що ти навіть мріяти боявся,
ота промінність
невмолимо біла.

Ніби
місяця кружок
летить нестримно
до твого обличчя —

ніби місяць
світлом проникає
все глибше й глибше й глибше
у твої зіниці.

ЕЛОІЗА ГОВОРИТЬ

І навіть нам
прийшлося розстатися. Нашу прекрасну Цілість
розбито на Північ і Південь. Ніжне
майже-щастя (майже-вітер, майже-цвіт)
немов ніколи не було. Нічого не було. Пустка.

І також ми
будемо пити камінь самі-самі,
будемо дивитися на зрадливу отруйну зелень молодих гробів,
будемо дивитися на маленькі черепи в зіницях прохожих,
в зіницях батьків і братів, в зіницях наших дітей,
і навіть ми...

А стіни своїми мокрими, холодними устами
шептатимуть нам:

„Ви зайві,
ви зовсім зайві...”

2

У свою господу ти мене повів,
наші душі злучилися в тиші осінніх днів,
наші тіла злучилися в танку пінистих морів,
і ти був — спів,
я — спів.

Ти любов, Абеяре, дав мені,
я пізнала рожеве тремтіння у м'якості пів-сні,
я дала тобі овоч найтепліш таємних хотінь,
тепер ти — тінь,
я — тінь.

28

3

Тепер
тедеуми
пектимуть гарячкою наші уста,
і залишатимуть нас щонаочі зовсім сухими,
зовсім порожніми,
і наші сивощі
шелестітимуть на вітрі,
мов мертве листя.

І дуже довго
будемо слухати
одноманітне шарудіння підошов на камінних ступенях,
які ніколи не зупиняться,
ніколи не дійдуть,
ніколи не дозволять нам спати.

Всю нашу вічність, Абеяре,
ми не зазнаємо найвищого щастя —
щастя закінченості.

29

1

Сьогодні
я поклав на долоню листок
і подумав про тебе, Богдане Ігорє Антоничу:
не було б затісно в листку,
хрущем
було б не страшно.

Сьогодні
я подумав про дні твої,
Богдане Ігорє Антоничу:
кімнати,
де регочуть блакитні гієни —
а ти:
на щоках рум'яність, немов від швидкого бігу,
і так дуже хочеться досягнути чогось там... там...

2

Відображення свої
ти дотиком дитинним лишав на живих речах:
на липі,
на бджолі,
на ласкавих лисицях,
і вони
казали тобі, хто ти.

Я знаю:
ти був добрий,
такий, як Божі речі,
такий, як ті,
що їх мордують рибалки й дроворуби,
такий, яких люблять діти,
такий,
як посли з Золотомор'я.

3

Сьогодні
я почув, Богдане Ігорє Антоничу,
як пританцювало до тебе чорне весілля —
чорне весілля
в зелених сап'янцях —
і взяло тебе у вир своїх пісень.

Не було тяжко — ні,
бо ти мав друзів —
ласкаволистих,
безмежнооких —
бо ти знав
як бути самотнім.

Бо щоніч ти слухав
таємні розмови
доброзичливих Співучасників.

32

ЛІТАЮЧІ МАШИНИ

1

На снасть з легеньких пташиних костей
натягнути шкуру крил кажанів,
винести на горбок, покласти за вітром:
полетить?

2

Над стрімким обривом співає юнак,
нагий юнак, безіменний юнак.
Під ним вода чекає, вістря скелі чекає,
хмари летять, дерева летять:
полетить він?

33

КРИЛО ІКАРОВЕ

Кристалний первопочаток устав у шостому дні.
Хлопчик був: світ був. М'якостопо
світом новим ступав. Семизорий звір
правду йому співав — найближчу з усіх — без слів,
і ангел був ще молодий.

Кристалний первопочаток устав у шостому дні.
Юнак. Тигрів від зла стеріг. Левам імена дав.
Прибігали до нього дні, вкруг нього дні бігли, як діти,
і яблуна лету біло йому цвіла ---
пречисто.

Кристалний первопочаток устав у шостому дні:
муж. Всесвіт знав: перше слово здобув.
Вибухло в ньому весілля сонця й сонних гадюк
на дюнах над юним морем. Хотів
на вітрі лишити карб свого доброго імени:
летіти.

Кристалний первопочаток упав у сьомому дні.
Зло розлилося. Зливи ласкавих вод землю зривали.
Птиці сонцю закрили таємничі обличчя свої,
вітер емблеми лету зламав, і прийшли
карати кущі.

Кристалний первопочаток упав у сьомому дні.
Кристалний день упав. Осталася ніч:
ув'язнила крила снами гарячих рук,
шалом шалвій, полоном долину. Замкнулись
кущі, що прийшли. Темні кущі.

Кристалний первопочаток упав у сьомому дні:
до лжесвящеників, до крамарів кровистих пішов юнак,
первобажання своє глибоко в очах заховавши,
і був. А правнуки рибалок знайшли
розбите крило в кущах.

1

В подиві брови зводиш. Ти не віриш устам моїм.
Деревом він прокляв би мене або крилатим кущем,
тоді я зронила би грона червоних ягід у долоні твої,
ти спрагу свою загасив би, спочив би у тіні віт,
і розпука доріг не роздерла б тебе.

Але я найтяжче проклята,
найжорстокіше з жон усіх.

Бо лучник глумливий мій
запліднив майбутнім мене.

І спалює мозок воно,
і спалює лоно моє.

Я хотіла б сказати: зостанься, шолом відложи —
та дороги, мов стріли, застрягли в зіницях моїх.
Я хотіла б сказати про ніжність, про вічність весни,
але то був би зойк божевільних пророків-надій.

Ні, не можеш зостатися тут —
мушиш устати і йти.

2

Він згоряє у сонці своїм, той мій день.
Блудниці ноги цілують комусь і просять: Помри!
І остаються дерев кістяки і трупи зогнілі рік.
Я з горлянки рву біль і приношу тобі, а ти кажеш: Це хліб.
Ти не віриш мені.

Тож прощай. Тож прощай і йди.
Ти не можеш спинитись на мить:
болота тисячами ротів ссуть сандалі твої.
Ти не можеш спочити ніде, бо кондори хижі ждуть,
бо труп альбатроса тяжить і чоло підвести не дасть,
бо ти є проклятий, як я —
проклятий прокляттям доріг.

О, підкуй колісницю свою, бо гостре каміння там.
Запали смолоскип свій — там ніч!
Зламається білість останніх ласкавих дів —
тож гори на шакалів твердим, зеленим вогнем.

Тож гори на шакалів днем,
а мене в боротьбі забудь.

МОВЧИ

Мовчи! Нехай уста роздушать міти,
і з тінню хай не борються вони.
По всій землі зійшли отруйні квіти
твоеї найчорнішої вини.

Тепер не час для птиць блакитногрудих,
що їх ти ніс крізь повінь і крізь мор,
бо кожну птицю здавляють споруди
тобою рукостворених потвор.

Мовчи. Нехай уста згоряють сіллю,
бо шепіт твій тяжких не зрушить криг;
поглянь: в твоїх льохах взялися цвіллю
старі сторінки наймудріших книг.

Рука, що ласкою була, карає,
і гострий град ламає виноград;
ти зрадив світ, і світ твій умирає —
тож в край мовчання оберни свій сад.

НЕЗНАЙОМОМУ СТАРШОМУ ПАНОВІ, ЩО ЙОГО АВТОР ЧАСТО ЗУСТРІЧАЄ В ПАРКУ

Вечорами твій погляд причаровують кльумби,
і уста твої шепочуть про тихі речі:
про настурції, про нарцизи,
про структури сніжинок,
про стримані струни Моцартових концертів
і про місяць: він сьогодні, мов медовий демон.

Але там —
за резедним серпанком,
за акантами кльумбів,
в сутеренах, в мансардах,
у виритих в мурі печерах, у вирвах, у норах,
в кошмарів ангарах —
лицеміра розрахована цнота,
конспіратора контур протертій,
вбивств жадоба угвинчена в мозок чавунний

миролюба, увінчана словом слизистим,
крови хіть у знівеченім серці пророка,
гвалтування в бубнявих очах філянтропа —
Мародера Держава.

Інокентії в мантиях чистих,
в акафистах формул стерильних,
в манколії точних обчислень
шпетно вишіптують змову про світу зраду.

Циклотрони цокочуть, кричать про світу загладу.

Над магістралями просвістять круки й кондори й брудні
сови. Над лисинами лжесвящеників затріпочуться кажани,
зарегочуться старці сірими яснами,

і настане Велика Ніч.

Кров'ю спливають крилолюби. Прометеї грудьми припадуть
до холодних скель, під поштою жебрачка викручуватиме
старосвітський вальс на руїні катеринки, потім стане дуже
чорно,

і прийдуть примарні сни.

З балькону коконом звисне збатожений труп. Його ноги
ніхто не обміє. Під ним лише став грамофон і плаче і плаче
і плаче, а байдужі прохожі топчуть ікону його.

Темніше й холодніше вечорами.

Йде Велика Ніч.

Вечорами твій погляд причаровують клюмби,
і уста твої шепочуть про ніжні речі.
Невже обман ти? Уста, що шукають,
невже злякались кінцевого слова?

Рука боїться торкнутися серця,
а очі не хочуть глядіти в очі.

ПРОЩАННЯ І ПРИВІТ

Бачили бо ми зорю Його на сході,
і прийшли поклонитись Йому

ПЕРШИЙ:

Щоніч мене прощають білі долоні.
Допобачення днів не такі: натякають на свята,
на надію вітань, викликають вокзали;
квіти під вікнами, споконвічна присутність брості,
світлотілі аврори — сибілли тривання,
коливання, кружляння, незмінної зміни,
припливи моря, припливи крові
обіцяють майбутні привіти.

Але щоніч
мене прощають білі долоні.
Щоніч — остаточний кінець і конечний початок:
остаточна конечність, невідклична розлука,
подорож в край без кохання, захоплення,
без страждання і болю, без розмов і мовчань,
без гераній, горіння —
у край без ядра і без грані.

ХОР

Скажи, зоре:
день є дорога
з якого серця в яке серце?

Невідома тривога,
що нею дрижать хвилини,
невже вічності передшепіт?

Скажи, зоре:
смерть є дорога
з якого серця в яке серце?

ДРУГИЙ:

Ярkokрика весна, сухозлітна осінь...
Я був ярий, я був ядерний,
як ягня, як ягода, як біла ялина,
як брость, як бистринь — суверен всього навкруги.
Я був юний колись — чистий, як гостія, як космос,
ясний, як сторожове багаття.
Все пливе, все проходить. Поїзд відходить о шостій тридцять,
літак відлітає двадцять по першій
і лишається тільки кімната.

Ярkokpика весна, сухозлітна осінь...
Мовчить циркуль, мовчать циферблят і люстро —
балакучі друзі, вчителі певні, плавні з'ясовувачі.
З ними зараз ніяково — так, немов
говориш з кимсь любим і враз запримічуєш,
що його немає в кімнаті. Все пливе, все проходить.
Стою над хланню знесилення, над хланню заглади, і світ мій
втікає крізь пальці, світ втікає крізь пальці.

ХОР:

Скажи, зоре,
як жити
під корінням дерев?

Скажи, зоре,
як жити
під джерелами рік?

Скажи, зоре,
як жити
на струменях вітру?

Скажи, зоре,
як жити?

ТРЕТІЙ:

Patet omnibus veritas.

Хто з нас є справді собою? Хто з нас є справжній? Я
шукав себе в люстрах із льоду, в люстрах із полум'я,
в проминанні мрій, твердинь, вікопомних пам'ятників,
у вічності уст, у тверді дерев, у триванні дверей, столів,
стель, в непохитності маяків, маятників, дитячих пісень;
я шукав себе в очах жінок, в очах комівояжерів,
у зашморгах пристрасти, в мислі корчах,
усюди, де радість, усюди, де смуток.

Patet omnibus veritas.

Серце моє — базарний позер. Ваше серце — нещирий
штукар. І ми
граємо гру немудру під гарячим шатром. У напруженні гри
ми навіть забули слова, що автор нам написав. Піт і грим,
немов сльози, пливуть із змучених наших облич, і вночі,
замість снів, нас огортають брудні примари хандри.
І коли нас торкає зеленими устами весна,
ми від зерна ховаємо в дзеркала білість машкар.
І коли нас торкнеться зеленими пальцями смерть,
що ми побачимо в дзеркалі смерти? Що побачимо там?

ЧОЛОВІКИ:

Я живу, щоб умерти,
дивна провіднице.
Але як стерти
вічності знак
з чола?

Як забути
яблуко зла?

ЖІНКИ:

Крила нетлі
й метелика волю
зв'язало жорстоко
павутиння питань.

Кроки по рині,
кроки по ступенях:
тіням закриті
ядро і грань.

ХОР:

Обіцяння блакитне
і чорне прокляття
переломлюють час наш
на день і ніч,
і у глині палає
невгасиме багаття,
і хробак незнищимий
заперечує річ.

ЗОРЯ:

Не ведіть мене в олив'яні свої кімнати,
не розпинайте мене на вашу химерну криву,
бо навіть найчутливіші апарати
не зміряють струменя, що ним я горю, живу.

Тіло моє склорізне не розложать ніякі кислоти,
не зрозуміє ніхто з вас складність стокутніх призм.
І ваші маленькі примхи жорстоко буде колоти
мій великий Егоцентризм.

Тож покиньте скарби години, забудьте слова години,
надлюдським зусиллям зречень переступіть межу,
і слухайте серцем чистим, безмежним серцем дитини
те, що я вам скажу.

ЗМІСТ

Промениста зрада	3
Гетсиман	4
Щоб десь рука накреслила	5
Смерть хамелеона	6
Засідка	7
Казка	8
Небезпека піску	9
Для Франчески	10
Зрада ангела	11
Комусь близькому	12
Зрозуміння осені	13
Листопад	14
Грудень	15
З зеленого зошита	16
Спомин про місяць	18
Елоїза говорить	27
Поетові	30
Літаючі машини	33
Крило Ікарове	34
Касандра	36
Мовчи	38
Незнайомому старшому панові	39
Прощання і привіт	42

MYKOLA DENYSIUK PUBLISHING CO.
2228 W, CHICAGO AVE. CHICAGO 22, ILL. USA.